

Akademia Zrównoważonej Turystyki

– Inspiracje i Wiedza

The Academy of Sustainable Tourism

– Inspiration and Knowledge

THE ACADEMY
OF SUSTAINABLE
TOURISM

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa,
przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki
w ramach Programu „Nauka dla Społeczeństwa II”

Projekt Akademia Zrównoważonej Turystyki (AZT) koncentruje się na wspieraniu osób indywidualnych w ich dążeniach do uczestnictwa w turystyce. Ma również na celu wspomaganie przedstawicieli sektora turystycznego, organizacji turystycznych oraz administracji samorządowej w skutecznym ukierunkowywaniu trendów w projektowaniu ofert usług turystycznych.

Dodatkowo, projekt dąży do opracowania mechanizmów wypełniających lukę informacyjną między stroną popytową a podażową w turystyce. Szczególny nacisk kładzie na propagowanie idei zrównoważonego rozwoju w turystyce.

- ✓ Turystyka okiem naukowców
- ✓ Turystyka w liczbach
- ✓ Historie z drogi
- ✓ Aktualności i wydarzenia

Kilka słów o zrównoważonej turystyce

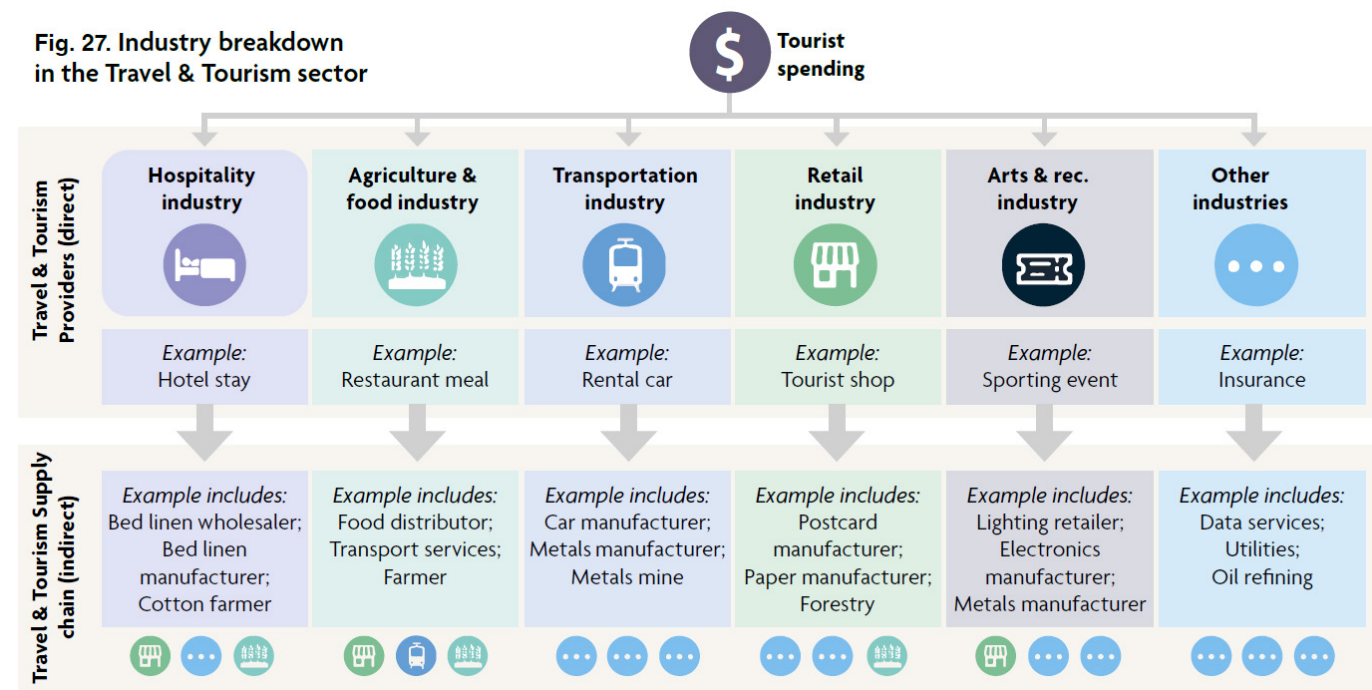
Światowa Organizacja Turystyki (2005) definiuje zrównoważoną turystykę jako turystykę, która spełnia potrzeby zarówno turystów, jak i regionów przyjmujących turystów, jednocześnie chroniąc je i wspierając możliwości ich rozwoju w przyszłości. Zrównoważona turystyka nie powinna być traktowana jako rodzaj produktu lub usługi, ale jako pewien etos wszystkich działań powiązanych z turystyką. Jako taka, jest integral-

ną częścią wszystkich aspektów rozwoju turystyki i zarządzania, i nie powinna być traktowana jako element dodatkowy. Głównym celem zrównoważonej turystyki jest zachowanie ekonomicznych i społecznych korzyści wynikających z rozwoju turystyki przy jednoczesnym zmniejszeniu lub złagodzeniu niepożądanych oddziaływań na środowisko naturalne, historyczne, kulturowe lub społeczne. Cel ten osiągany jest poprzez rów-

noważenie potrzeb turystów z potrzebami miejsc turystycznych.

Poprzez swój wpływ na stymulowanie aktywności gospodarczej, tworzenie miejsc pracy, promowanie rozwoju regionalnego, wspieranie lokalnych społeczności czy generowanie dochodów i wymianę walut, turystyka jest jednym z głównych kreatorów wzrostu gospodarczego (OECD, 2024; Khan et al., 2020; Sharida, Shaliza & Syafiqah, 2023).

Fig. 27. Industry breakdown in the Travel & Tourism sector

Source: WTTC Report p. 35

Ten wzrost jest generowany na trzy sposoby:

1. Bezpośredni: reprezentuje początkowe skutki turystyki, takie jak wydatki turystów na zakwaterowanie, wyżywienie i rozrywkę. Jest to bezpośredni wkład działań związanych z turystyką w PKB i zatrudnienie.

2. Pośredni: odzwierciedla wtórne skutki w łańcuchu dostaw, gdzie przedsiębiorstwa turystyczne kupują towary i usługi od innych sektorów (np. rolnictwo w celu zapotrzenia w żywność, budownic-

two w celu zapewnienia infrastruktury hotelowej).

3. Indukowany: ujmuje skutki trzeciorzędne, które występują, gdy pracownicy i dostawcy w sektorze turystycznym wydają swoje zarobki na inne towary i usługi, co prowadzi do dalszej aktywności gospodarczej.

Ze względu na wielopłaszczyznowy charakter turystyki oraz różnorodny wpływ na inne branże, zrównoważony rozwój w turystyce można rozpatrywać na dwóch płaszczyznach. Pierwsza z nich do-

tyczy turystyki jako branży mającej wpływ na gospodarkę. Zgodnie z raportem World Travel & Tourism Council, opublikowanym w 2024 roku, sektor turystyczny ma bezpośredni wpływ na realizację Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ, poprzez generowanie miejsc pracy, zwłaszcza w krajach o niskich i średnich dochodach oraz wspierając zatrudnienie grup mniejszościowych (WTTC, 2024).

Druąga odnosi się do zachowań podróżujących i ich wpływu na środowisko, w tym także na zmia-

ny klimatyczny (Peeters, Çakmak & Guiver, 2024).

W tym obszarze spotykamy się z zagadnieniem overtourismu. Zgodnie z definicją Parlamentu Europejskiego z 2018 roku, nadmierna turystyka opisuje sytuację, w której wpływ turystyki w pewnych okresach i miejscach przekracza progi możliwości fizycznych, ekologicznych, społecznych, ekonomicznych, psychologicznych i/lub politycznych. Z kolei, zgodnie z badaniem przeprowadzonym przez Komisję Transportu i Turystyki Parlamentu Europejskiego (TRAN), precyzyjna definicja nadmiernej turystyki nie jest łatwa. Zjawisko to, ze swej natury, zależy od liczby odwiedzających, charakteru oraz czasu ich pobytu, a także od zdolności danego miejsca do przyjęcia turystów. Różne grupy interesariuszy, takie jak lokalni mieszkańcy, turyści czy przedsiębiorcy, mogą przedstawiać odmienne perspektywy w kontekście nadmiernej turystyki (Vagena, 2021).

Według badania McKinsey & Company oraz World Travel & Tourism Council (2017), główne problemy wynikające z nadmiernej turystyki obejmują alienację mieszkańców, pogorszenie jakości doświadczeń turystycznych, przeciążenie infrastruktury, szkody środowiskowe oraz zagrożenia dla kultury i dziedzictwa. Obecnie coraz więcej miast, takich jak Berlin, Praga, Santa Monica, Hongkong, Belfast, Wenecja, Rio de Janeiro, Barcelona, Szanghaj, Amsterdam, Palma de Mallorca, Lizbona, Reykjavik czy Dubrownik, zmaga się z konsekwencjami tego zjawiska (Colomb & Novy, 2016).

Zgodnie z powyższym, problem nadmiernej turystyki to złożone zagadnienie, które nie dotyczy jedynie samych miejsc turystycznych zmagających się z napływem odwiedzających, lecz obejmuje także każdego

członka społeczeństwa. Nadmierna turystyka może bowiem oddziaływać na spójność kulturową, społeczną, a nawet duchową danej destinacji. W obliczu stale rosnącego zainteresowania turystów odkrywaniem nowych smaków, zapachów i doświadczeń, wiele miejsc turystycznych stara się tak bardzo sprostać ich oczekiwaniom, że wypiera rodzime przedsiębiorstwa, lokalne wartości, postawy oraz tradycyjną kuchnię. Tym samym tracą one swoją autentyczność. Z tego względu kluczowe jest osiągnięcie harmonii między rozwojem turystyki a podejściem opartym na zasadach slow travel, w którym doświadczenie turystyczne nie opiera się wyłącznie na oczekiwaniach odwiedzających, ale dostosowuje się do specyfiki i charakteru lokalnego środowiska, uwypuklając jego unikalność. W konsekwencji najlepszym rozwiązaniem, które może stanowić alternatywę dla nadmiernej turystyki, jest stopniowe przejście do modelu turystyki zrównoważonej, zarówno w podejściu, jak i codziennych działaniach. (Šenková, A., Kormaníková, E., & Matušíková, D. (2022)).

Podsumowując, turystyka oddziałuje na jakość życia lokalnych społeczności, zarówno w pozytywny, jak i negatywny sposób. Po stronie korzyści często wskazuje się na wzrost gospodarczy, tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój dumy lokalnej, możliwość wymiany kulturowej oraz poprawę dostępności różnorodnych usług i infrastruktury. Jednak w wielu badaniach zwraca się uwagę na negatywne skutki, takie jak pogorszenie stanu zdrowia

i bezpieczeństwa mieszkańców, degradacja środowiska naturalnego, wzrost kosztów życia, ograniczona dostępność obiektów publicznych oraz napięcia w relacjach społecznych. Dodatkowo, mieszkańcy często wyrażają niezadowolenie z charakteru oferowanych miejsc pracy oraz zbyt niskiego poziomu ich udziału w planowaniu i rozwoju turystyki. Należy podjąć wysiłki w celu zminimalizowania negatywnego wpływu turystyki, aby poprawić wsparcie społeczności dla rozwoju turystyki (Nopiyan & Wirawan, 2021).

Według UNWTO turystyka ma potencjał, aby przyczynić się, bezpośrednio lub pośrednio, do wszystkich celów zrównoważonego rozwoju. W szczególności została uwzględniona jako cele w Celach 8, 12 i 14 dotyczących inkluzyjnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego, zrównoważonej konsumpcji i produkcji (SCP) oraz zrównoważonego wykorzystania oceanów i zasobów morskich.

W następnych newsletterach dyskusja o pomiarze zrównoważonej turystyki oraz przybliżenie zagadnienia turystyki metawersalnej jako jednego ze sposobów realizacji SDG.

Source: <https://tourism4sds.org/> (platforma UNWTO)

Sektor turystyczny w gospodarce

Poprzez swój wpływ na stymulowanie aktywności gospodarczej, tworzenie miejsc pracy, promowanie rozwoju regionalnego, wspieranie lokalnych społeczności czy generowanie dochodów i wymianę walut, turystyka jest jednym z głównych kreatorów wzrostu gospodarczego (OECD, 2024; Khan et al., 2020; Sharida, Shaliza & Syafiqah, 2023).

Na wielkość produktu krajowego brutto, branża turystyczna

wpływa na trzy sposoby (Thommandru et al., 2023). Pierwszy z nich – bezpośredni, w branżach bezpośrednio związanych z wydatkami na turystykę. Drugi, nazywany efektem pośrednim, stanowiący dobra i usługi kupowane przez firmy turystyczne od ich dostawców, które składają się na łańcuch dostaw turystycznych. Z kolei trzeci, tak zwany wpływ indukowany, odnosi się do sprzedaży, przychodów lub zatrudnienia wygenerowanych

przez wydatki gospodarstw domowych w wyniku dochodów z wydatków turystycznych (bezpośrednio lub pośrednio).

Najnowsze roczne badania World Travel & Tourism Council (WTTC, 2024) pokazują, że w 2019 r., przed pandemią, podróże i turystyka (wliczając jej bezpośrednie, pośrednie i indukowane skutki) stanowiły 10,5% wszystkich miejsc pracy (334 mln) i 10,4% światowego PKB (10,3 bln USD). W 2023 r. sektor podróży i turystyki przyczynił się do 9,1% światowego PKB; wzrost o 23,2% w porównaniu z 2022 r. i tylko 4,1% poniżej poziomu z 2019 r. W 2023 r. powstało 27 mln nowych miejsc pracy, co stanowi wzrost o 9,1% w porównaniu z 2022 r. i tylko 1,4% poniżej poziomu z 2019 r. UNWTO informuje, że globalnie bezpośrednie PKB turystyki powróciło do poziomów sprzed pandemii w 2023 r. (UNTourism, 2024). Branża turystyczna wykazuje szczególną podatność na zmiany demograficzne oraz fluktuacje gospodarcze, głównie ze względu na swoją zależność od wydatków konsumenckich, które są silnie uzależnione od ogólnej sytuacji ekonomicznej (Senbeto, Hon, 2018). Na przykład, globalne kryzysy finansowe, takie jak ten z lat 2008–2009, znacząco wpłynęły na ograniczenie wyjazdów turystycznych oraz spadek wydatków na podróże, co bezpośrednio przełożyło się na dochody sektora (UNWTO, 2010). Podobnie, pandemia COVID-19 w 2020 roku doprowadziła do bezprecedensowego spadku liczby podróży międzynarodowych o około 74%, a przychody branży spadły o 1,3 biliona USD, co równało się prawie 2,5% globalnego PKB (OECD, 2021).

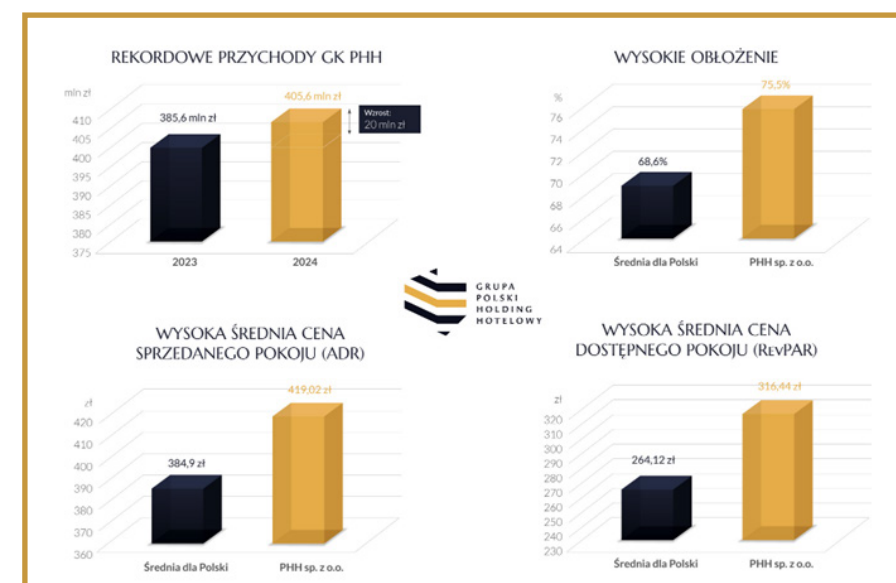
Wyniki Polskiego Holdingu Hotelowego

Jak podaje portal e-hotelarz.pl, Polski Holding Hotelowy (PHH) podsumował wyniki finansowe za pierwsze trzy kwartały bieżącego roku, odnotowując znaczący wzrost przychodów oraz utrzymując stabilną rentowność. Skonolidowane przychody Grupy Kapitałowej PHH, należącej do Skarbu Państwa, wyniosły 405,6 mln zł, co oznacza wzrost o 20 mln zł w po-

równaniu z analogicznym okresem roku 2023.

Do roku 2028 zrealizowanych zostanie 30 projektów inwestycyjnych związanych z modernizacją hoteli, m.in. we Wrocławiu, Poznaniu, Katowicach, Krakowie, Świnoujściu oraz Dąbkach. Obłożenie pokoi w hotelach należących do PHH (obejmujących 12 obiektów, w tym wszystkie hotele przy lot-

niskach w Warszawie, Gdańsku, Poznaniu, Pyrzowicach i Jasionce, działające pod markami Marriott, Hilton, IHG, a także Golden Tulip Residence w Gdańsku i Międzyzdrojach, Best Western Plus w Olsztynie, Best Western w Juracie oraz Halo w Szczyrku) wyniosło po trzech kwartałach 75,5%, co znacznie przewyższa średnią krajową wynoszącą 68,6%. Średnia cena za sprzedany pokój wyniosła 419,02 zł, w porównaniu do średniej krajowej na poziomie 384,9 zł (dane z ponad 400 obiektów różnej klasy). Grupa PHH jest drugą co do wielkości grupą hotelową w Polsce i pierwszą opartą wyłącznie na polskim kapitale. Obecnie zarządza ponad 50 hotelami i obiektami, oferując niemal 6 tys. pokoi. Grupa współpracuje jako franczyzobiorca z największymi światowymi sieciami hotelowymi, takimi jak Marriott International, Hilton Worldwide, Best Western Hotels & Resorts, InterContinental Hotels Group, Louvre Hotels Group oraz Accor.

Źródło: <https://www.e-hotelarz.pl/>

Czy zrównoważone podróżowanie może być łatwe?

Czy zrównoważone podróżowanie może być łatwe? Z założenia – nie.

Ale jeśli zdobywając nowe doświadczenia, emocje, chłonąc kulturę i przyrodę innego, od naszego codziennego kawałka świata, dołożymy starań aby nie zaburzać zastanej równowagi – jest to możliwe.

W tym roku, w wakacje, po raz pierwszy zwiedziłam z rodziną część Norwegii. Kiedy się wjeżdża od południa, człowiek patrzy, jak ładnie, a każdego kolejnego dnia jest tylko piękniej. Jestem zauroczona architekturą: czarne domy z czarnymi ramami okien wyglądają zjawiskowo. Pozostałe kolory też doskonale wpasowują się w otoczenie. Niby kolorowe, ale stonowane. I te dachy z roślinnością! Spójność, harmonia, spokój płynący z przebywania w tej przestrzeni.

Norwegia to przede wszystkim widoki, kraj przyrody o niezziemskiej wręcz urodzie, gdzie człowiek z nią współistnieje i czerpie, ale nie przeszkadza.

Tego samego oczekują od turystów. Kamperem czy namiotem można się zatrzymać na nocleg praktycznie wszędzie. Wymogi to: minimalna odległość od zabudowań 150 m, nie dłużej niż na 2 noce w jednym miejscu i rzecz chyba oczywista: miejsce należy zostawić w takim stanie w jakim się je zastało.

W wielu miejscach woda w strumieniach jest tak czysta, że jest zdatna do picia. Miejsca postojowe, dzięki zachowanej kulturze ekologicznej, sprawiają wrażenie jakbyśmy to my je odkrywali po raz pierwszy.

Ten jeden z najmniej zaludnionych krajów w Europie (14,7 mieszkańca na 1 km² – wyprzedza go tylko Islandia) jest krajem, gdzie przywiązuje się dużą wagę do rozwiązań proekologicznych. Już teraz stosunek samochodów elektrycznych do spalinowych jest wyższy niż 50%.

My, biorąc pod uwagę gęstość zaludnienia i częste stawianie „na dziko”, mieliśmy nasz kamper wyposażony w panele słoneczne oraz lodówkę na gaz co pozwalało nam być niezależnym od infrastruktury.

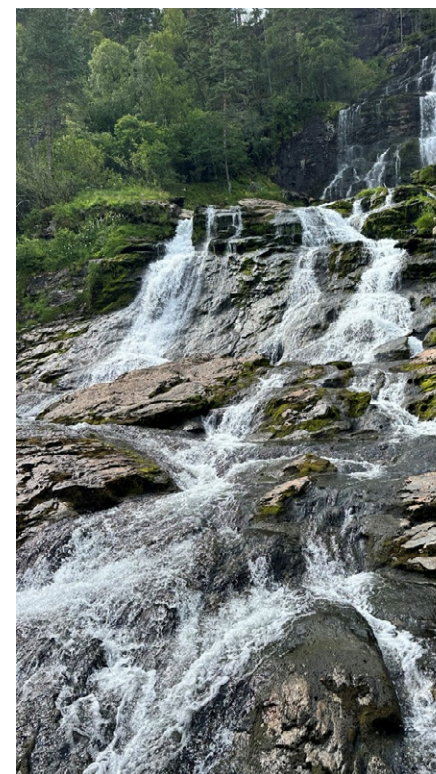
Jest to też kraj, w którym społeczeństwo jako priorytet traktuje ruch na świeżym powietrzu a zmienne i niekorzystne (nawet latem) warunki atmosferyczne nie

stanowią wymówki dla aktywności. Norwegowie mają przysłowie: Gå på tur, aldri sur – co w dosłownym tłumaczeniu oznacza – iść na wycieczkę, to nie być nigdy kwaśnym. Sami byliśmy świadkami jak w letni, chłodny i deszczowy, poranek grupka Norwegów radośnie wskoczyła do jeziora, przepłynęła na wysepkę-pomost i z werwą przeprowadzili szereg ćwiczeń fizycznych... Nie ukrywam że owinięta kocikiem z kubkiem gorącej porannej kawy w dłoni patrzyłam na to z podziwem

Jadąc do Norwegii nie należy się spodziewać „dobrej pogody” w naszym rozumieniu. Według Norwegów, pogoda zawsze jakaś jest. Należy tylko dopasować do niej odpowiednie ubranie.

Z całego serca polecam Norwegię. Można tam poczuć, jak bardzo jesteśmy jedynie małym elementem przyrody i Natury. Jednocześnie, jeśli to zrozumiemy i uszanujemy, pozostawimy ten piękny kraj niezmienny dla przyszłych pokoleń.

Gabriela Sojda – podróżniczka

Konferencja MASEP 2024

W dniach 27–29 listopada odbyła się XV jubileuszowa międzynarodowa Konferencja Measurement and Assessment of Social and Economic Phenomena (Pomiar i ocena zjawisk społecznych i ekonomicznych) MASEP 2024.

Wzięło w niej udział ponad 200 uczestników z kraju i zagranicy. Program konferencji był niezwykle różnorodny, a oprócz sesji tematycznych, wśród najciekawszych wydarzeń należy wymienić o debatę naukową „Zielona rewolucja. Koszty, korzyści i perspektywy na przyszłość”, poprowadzoną przez pana Grzegorza Osieckiego (Moneyp.pl) z udziałem przedstawicieli nauki, biznesu oraz instytucji publicznych. Najważniejszym punktem obrad, w drugim dniu konferencji, był wykład profesora Grzegorza Kołodko pt. „Zmiany geopolityczne i ich implikacje dla rozwoju gospodarczego”.

Zasługującym na uwagę, punktem w programie konferencji, była sesja gościnna Who Is Tourism For? The Tourism Industry Amid Social Transformations.

Sesja ta była, w swym założeniu, elementem promującym rozpoczęty niedawno projekt Akademia Zrównoważonej Turystyki. Otwarcia sesji dokonała dr hab. Elżbieta Roszko-Wójtowicz, prof. UŁ, przybliżając cele i założenia projektu. Jako pierwsza wystąpiła Trinidad Dominguez Vila, wygłaszając referat zatytułowany „Tourism and Social Transformation”. Podkreśliła wpływ zjawiska starzenia się społeczeństw na sektor turystyczny oraz rolę dostępności turystyki dla osób z niepełnosprawnościami. Zaznaczyła, że włączająca rola turystyki wpisuje się w obszar zrównoważonego rozwoju tego sektora. Dyskusja, po wystąpieniu, rozwinęła się w kierunku podkreślenia możli-

wości działań włączających sektora turystycznego i jego pozytywnego wpływu na starszą część społeczeństwa. Kolejny referat Building Resilient Communities for Sustainable, Carbon-Neutral Tourism Destinations zaprezentowany (on-line) przez Aurkene ALZUA-SORZABAL, z University of Deusto pokazał słuchaczom konieczność zrównoważonych działań w turystyce od strony miejsc docelowych, które na skutek np. zmian klimatycznych spowodowanych aktywnością człowieka podlegają różnego rodzaju kataklizmom. Autorka przywołała przykład niedawnej powodzi w Walencji.

W trakcie dyskusji zauważono specyfikę turystyki w obszarze zrównoważonego rozwoju ze względu na jej różnokierunkowy wpływ na kwestie możliwości realizacji założeń SDG. Kolejny referat wygłosiła Anna Królikowska z Akademii Leona Koźmińskiego, której wystąpienie dotyczyło identyfikacji kluczowych wyzwań i ograniczeń związanych z wykorzystaniem systemów wskaźników zrównoważonego rozwoju w turystyce. Prelegentka zauważyła, że w erze rosnącej świadomości ekologicznej i potrzeby zrównoważonego zarządzania turystyką, odpowiednie systemy pomiarowe stają się kluczowe dla monitorowania i oceny wpływu turystyki na środowisko, społeczeństwo i lokalną gospodarkę. Systemy pomiaru oparte na wskaźnikach mogą znacząco wspierać procesy zarządzania; jednak ich skuteczność zależy od dostosowania wskaźników do specyfiki destynacji i dostępności danych. Podjęta dyskusja skupiła się na konieczności gromadzenia porównywalnych danych oraz idei kwantyfikowania osiągnięć poszczególnych regionów w taki sposób, aby możliwe były międzynarodowe porównania.

Wśród wygłoszonych referatów, dwa były ściśle powiązane z projektem AZT, a ich autorkami oraz prelegentkami były wszystkie członkinie zespołu projektowego. Pierwszy referat wygłosiła Agnieszka Stanimir z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Dotyczył on wykorzystania metod kalkulacji konwergencji w obszarze uczestniczenia w turystyce. Skupiono się na grupie senioralnej, gdyż jest to jedna z grup wieku, której najmocniej dotyczy problem wykluczenia społecznego. Zauważono, jak znaczącą inkluzywną rolę może odgrywać, dla osób starszych, udział w turystyce.

W drugim, wygłoszonym przez Klaudię Przybysz referacie, skupiono się na konieczności dopasowania oferty turystycznej do rosnącej grupy nabywczej jaką są seniorzy. Badanie ich postaw konsumentów, zwyczajów, oczekiwań oraz obaw i trudności, staje się nie tylko koniecznością ale też wyzwaniem dla sektora turystycznego. Powodem jest duża heterogeniczność tego segmentu oraz fakt, że duża część seniorów nie uczestniczy w turystyce. Identyfikacja przyczyn może spowodować wzrost rynku turystycznego w przyszłości.

Uczestnicy sesji chętnie włączyli się w dyskusję dotyczącą przyszłości turystyki, a idea omawianego projektu spotkała się z zainteresowaniem prelegentów i słuchaczy, co może zaowocować nawiązaniem współpracy na różnych płaszczyznach. Sesja umożliwiła szersze rozpropagowanie projektu AZT, nie tylko w Polsce, ale także w Europie.

Konferencja: Spotkanie Liderów Turystyki

W ubiegłym roku Polska Organizacja Turystyczna, we współpracy z regionalnymi organizacjami

turystycznymi, rozpoczęła cykl konferencji pod nazwą „Współpraca – Innowacje – Turystyka Zrównoważona”. Projekt, który zaplanowano na dwa lata, obejmuje wszystkie 16 województw. Pierwsza konferencja miała miejsce w czerwcu 2023 roku w Zielonej Górze, a ostatnie wydarzenie zaplanowano na grudzień tego roku w Białymstoku. Głównym celem inicjatywy jest ocena obecnego stanu turystyki zrównoważonej w Polsce. Podczas Spotkania Liderów Turystyki, które odbyło się 28 listopada i jest organizowane dwa razy w roku przez dziennik „Rzeczpospolita” oraz portal Turystyka.rp.pl, Jacek Janowski, dyrektor departamentu wsparcia turystyki w POT, zaprezentował wstępną analizę oraz pierwsze wnioski z projektu. Jego wystąpienie, zatytułowane „Czy polska turystyka jest gotowa na zrównoważone zarządzanie?”, stanowiło podsumowanie dotychczasowych obserwacji. Wskazano na różnice pomiędzy tradycyjnym a zrównoważonym podejściem do zagadnienia turystyki. W tradycyjnym modelu turystyki głównym celem jest zapewnienie satysfakcji turysty. W podejściu zrównoważonym równie istotne znaczenie ma także dobro społeczności lokalnej. Inne różnice to np. krótkoterminowe zyski z krótkiego sezonu turystycznego i korzyści dla jednostek w porównaniu do długoterminowych korzyści dla całego regionu. Ponadto, w tradycyjnym podejściu sukces mierzy się liczbą odwiedzających, podczas gdy w modelu zrównoważonym kluczowe są wydatki turystów.

Podkreślono, że turystyka jest sektorem wyjątkowo podatnym na różnorodne czynniki zewnętrzne, takie jak sytuacja geopolityczna, na przykład wpływ wojny na Ukrainie, który szczególnie odczuwają wschodnie regiony Polski, a tak-

że zmiany klimatyczne, takie jak skrócenie sezonu zimowego czy ekstremalne temperatury w miesiącach letnich. Zaakcentowano także, że starzenie się społeczeństwa, które według badań Komisji Europejskiej postępuje wyjątkowo dynamicznie, jest jednym z wyzwań stojących przed Polską. W swoim wystąpieniu, dyrektor Janowski przypomniał również, że w 2015 roku wszystkie państwa członkowskie ONZ jednomyślnie przyjęły rezolucję „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”. Dokument ten, będący strategią rozwoju globalnego do roku 2030, obejmuje 17 celów zrównoważonego rozwoju rozdzielonych na 169 szczegółowych zadań. W realizacji tej agendy Polska zajmuje wysoką, 12. pozycję na 195 państw członkowskich ONZ.

Turyści coraz częściej wybierają zrównoważone podróżowanie

Dyrektor, omawiając podejście turystów do turystyki zrównoważonej, odwołał się do badań z 2022 roku przeprowadzonych przez Expedię, jedną z największych platform rezerwacyjnych na świecie. Wyniki pokazują, że niemal 70% klientów utożsamia zrównoważone podróżowanie z ograniczeniem negatywnego wpływu turystyki na środowisko. Z kolei 66% badanych wskazuje na wspieranie lokalnych biznesów, 65% na ochronę lokalnych kultur i społeczności, a 52% na wybieranie mniej popularnych miejsc. Jak zauważył Jacek Janowski, nie tylko przepisy krajowe, unijne czy strategię regionalne wymagają od branży turystycznej wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju – tego samego oczekują sami turyści. Dyrektor przytoczył również dane z sektora hotelarskiego: Aż 95% globalnych i 40% lokalnych klientów jednej z międzynarodowych sieci hotelarskich

działających w Polsce pyta w zapytaniach ofertowych, czy dany hotel realizuje działania na rzecz zrównoważonego rozwoju. Według badań Booking.com, 75% podróżnych na całym świecie deklaruje chęć podróżowania w sposób bardziej odpowiedzialny. Zrównoważona turystyka to także jeden z kluczowych trendów w branży MICE (Meeting, Incentive, Conference, Exhibition) a ponad 30% turystów jest gotowych podejmować bardziej zrównoważone decyzje podczas swoich wyjazdów.

Wiele atrakcji i obiektów turystycznych zdobywa obecnie tzw. zielone certyfikaty, które potwierdzają zgodność ich działalności z zasadami zrównoważonego rozwoju. Niestety, pod tym względem Polska pozostaje w tyle – w naszym kraju zaledwie około stu obiektów posiada takie certyfikaty, podczas gdy w Niemczech liczba ta przekracza dwa tysiące.

Celem projektu „Współpraca – Innowacje – Turystyka Zrównoważona”, było stworzenie platformy do dyskusji na temat turystyki zrównoważonej, analizowanie trendów globalnych i sytuacji w poszczególnych województwach. W ramach projektu przeprowadzono ankiety skierowane do samorządów, regionalnych organizacji turystycznych oraz przedsiębiorców. Wyniki pokazały, że potrzebna jest edukacja – niektóre pytania pozostawały bez odpowiedzi z powodu braku wiedzy lub zrozumienia tematu.

Na konferencjach, które odbywały się w każdym województwie, omawiano wyniki i przekazywano rekomendacje dotyczące wdrażania zasad turystyki zrównoważonej. Jak pokazują wyniki ankiet, największą uwagę w regionach poświęca się ochronie i promocji kultury, podczas gdy inne aspekty, takie jak ochrona środowiska, zarządzanie zasobami czy kwe-

stie społeczno-ekonomiczne, są traktowane mniej priorytetowo. Mocnymi punktami w Polsce są współpraca sektora prywatnego z organizacjami kulturalnymi i edukacyjnymi, promocja lokalnych przedsiębiorstw, przestrzeganie praw pracowniczych oraz dostępność turystyki dla osób z niepełnosprawnościami. Niestety, jedynie dwa polskie regiony posiadają strategie zrównoważonego rozwoju, a wiele działań, szczególnie w ochronie środowiska, pozostaje nieskoordynowanych. Brakuje także ekspertów zdolnych do monitorowania zrównoważonego rozwoju w turystyce, a dobre praktyki – choć istnieją – nie są wystarczająco promowane. Z kolei przedsiębiorcy wskazują, że największą motywacją do wdrażania zasad zrównoważonej turystyki byłyby dofinansowania, szkolenia, konkretne wytyczne i wizyty studyjne.

Do 2030 r. Polska Organizacja Turystyczna planuje realizację projektu „Odpowiedzialny turysta”, który ma edukować podróżnych, jak wypoczywać w sposób zrównoważony, traktując środowisko tak samo, jak traktuje się własny dom. Janowski podkreślił, że zrównoważone zarządzanie turystyką wymaga lepszej koordynacji działań, integracji z dokumentami strategicznymi i odpowiedniej promocji dobrych praktyk, które już funkcjonują w Polsce.

Źródło:

<https://turystyka.rp.pl/popularne-trendy/art41561221-turystyka-zrownowazona-to-nie-wybor-ale-koniecznosc>

Na gali World Tourism Film Awards w Walencji

Wrocław odebrał nagrodę w kategorii promocja miasta. Spot pro-

mocyjny „Wrocław miasto przygody” okrzyknięto najlepszym na świecie.

Jak poinformowała Wrocławska Organizacja Turystyczna w swoim komunikacie, podczas tegorocznej gali wręczenia nagród World Tourism Film Awards, która miała miejsce 27 listopada w Walencji, Wrocław otrzymał nagrodę za najlepszy na świecie spot promujący miasto – „Wrocław miasto przygody”.

Wrocławska Organizacja Turystyczna, we współpracy z urzędem miasta, realizuje turystyczną kampanię „Wrocław miasto przygody” na lata 2023–2024. Na początku roku zgłosiła spot promocyjny tej kampanii, z udziałem Daniela Olbrychskiego, do konkursu organizowanego przez Międzynarodowy Komitet Turystycznych Festiwali Filmowych (CIFTF).

Foto: Grupa MagicLine, Robert Zieliński

Źródło: turystyka.rp.pl artykuł autorstwa Nelly Kamiński
Link do spotu: <https://www.youtube.com/watch?v=V4RUrUFcGXl&t=170s>

Fotorelacja z konferencji MASEP 2024 z udziałem członkiń projektu

Prof. Grzegorz Kotodko

Zespół projektu podczas prac na konferencji

Maria Grzelak (w centralnej części zdjęcia)

Elżbieta Roszko-Wójtowicz

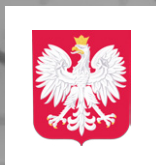
Trinidad Dominguez oraz Agnieszka Stanimir

Elżbieta Roszko-Wójtowicz

Członkinie projektu podczas Konferencji na Łotwie 2023

FUNDACJA UNIwersYTETU ŁÓDZKIEGO

O nas

FUNDACJA PROWADZI DZIAŁANIA NA RZECZ WZROSTU KONKURENCYJNOŚCI MAŁYCH I ŚREDNICH FIRM, ORAZ WSPIERANIA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, W TYM AKADEMICKIEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI INNOWACYJNEJ.

Fundacja Uniwersytetu Łódzkiego od 2007 roku zajmuje się komercjalizacją wyników badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych na Uniwersytecie Łódzkim oraz know-how związanego z tymi wynikami, oraz wspiera działalność Uniwersytetu Łódzkiego w zakresie kreowania, transferu i zarządzania nowoczesnymi technologiami.

Fundacja posiada wieloletnie doświadczenie w ocenie potencjału innowacyjnych pomysłów biznesowych, oraz w pomocy pomysłodawcom w ich rozwoju i wprowadzaniu na rynek. Realizujemy usługi doradcze i eksperckie oraz szkoleniowe dla osób indywidualnych i firm. Pomagamy w pozyskaniu finansowania na wdrażanie innowacyjnych produktów i usług. Świadczymy usługi doradcze w pozyskiwaniu środków krajowych i unijnych na badania i rozwój, także we współpracy na linii uczelnia – biznes.

Bieżące Projekty

Robo Camp UŁ

Kosmos widziany z Łodzi 2

Badania performatywne wobec wyzwań cywilizacyjnych

„Badania Performatywne” – dofinansowanie wkładu własnego

Akademia Zrównoważonej Turystyki

Kosmiczna Łódź

Skład Kadry Projektu

Uniwersytet Łódzki

dr hab. Elżbieta Roszko-Wójtowicz, prof. UŁ – kierownik projektu

dr hab. Maria Grzelak, prof. UŁ

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

dr hab. Agnieszka Stanimir, prof. UE

dr Klaudia Przybysz